

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Planhandläggare

@lansstyrelsen.se

Beslut

1(4)

2020-12-22

407-9024-2020

Vattenfall Eldistribution AB
c/o ÅF PÖYRY AB (AFRY),

E-post: @afry.com

Beslut om betydande miljöpåverkan gällande nätkoncession Brillinge – Funbo, Uppsala kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 6 kap. 26 § Miljöbalken (MB) (1998:808), att Vattenfall Eldistribution AB:s förslag till kraftledning mellan Brillinge och Funbo (132 kV) kan antas medföra betydande miljöpåverkan i miljöbalkens mening.

Detta beslut får enligt miljöbalken 6 kap 27 § MB inte överklagas.

Redogörelse för ärendet

Vattenfall Eldistribution AB, nedan benämnt Vattenfall, har genom ÅF PÖYRY AB (AFRY), begärt att Länsstyrelsen ska besluta om föreslagen 132 kV kraftledning mellan Brillinge och Funbo i Uppsala kommun kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 26 § MB.

Vattenfall avser ansöka hos Energimarknadsinspektionen om tillstånd för nätkoncession för ny 132 kV kraftledning mellan Funbo och Brillinge, en sträcka på ca 10 km.

Tidigare yttranden

Länsstyrelsen har tidigare yttrat sig om ledningsdragningar i området i:

- dnr 407-2746-20, kompletterande undersökningssamråd daterat den 27 maj 2020, två nya alternativ för sträckning mellan Brillinge och Vaksala, ca 1 km sträckning.
- dnr 407-1733-19, samråd för sträckning mellan Brillinge och Funbo, beslutsdatum 19 juni 2019. I detta ärende förordade Länsstyrelsen en kombination av alternativ D och B1. Alternativ D, markkabel, förordades i det öppna landskapet öster om E4an, samt alternativ B1, luftledning, i skogslandskapet.
- dnr 407-2855-17, stråksamråd, daterat 21 juni 2017.

Motivering till beslut om betydande miljöpåverkan

Samråd om ledningen har hållits efter den 1 januari 2018. Länsstyrelsen tillämpar därför de nya reglerna om miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivningar. Länsstyrelsen har i beslut om betydande miljöpåverkan i enlighet med 6 kap. 26 § MB tagit hänsyn till:

- verksamhetens eller åtgärdens utmärkande egenskaper

2020-12-22

407-9024-2020

- verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, och
- de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper.

Förslaget till nätkoncessionen medför en ny ledningsdragning som tar oexploaterad mark i anspråk i varierande omfattning beroende på val av lokalisering. Både markkabel och luftledningar utreds. Sökande har förordat lokalisering enligt stråkalternativ B.

Länsstyrelsen har i tidigare samråd dnr 407-1733-19, samråd för sträckning mellan Brillinge och Funbo, beslutsdatum 19 juni 2019, förordat en kombination av alternativ D och B1. Där alternativ D, markkabel, förordades i det öppna landskapet öster om E4an, samt alternativ B1, luftledning, i skogslandskapet.

Påverkan kulturmiljö

Föreslagen lokalisering är känslig. De föreslagna sträckningsalternativen berör två riksintressen för kulturmiljövård och flera fornlämningsmiljöer. I det öppna slättlandskapet vid Samnan berör den planerade ledningen riksintresse för kulturmiljövård C36 Vaksala och längs Lillån berörs riksintresse för kulturmiljö C37 Rasbo-Funbo.

Länsstyrelsen har i tidigare yttranden (dnr 407-2855-17 och 407-1733-19) lyft den påverkan på riksintressena och på fornlämningar som ledningen kan medföra. Bland annat att en markkabel kan påverka fornlämningar mer direkt medan en luftledning med 15–20 m höga portalstolpar eller 20–35 m höga gitterstolpar innebär ett nytt linjeelement som påverkar landskapsbilden, riksintressen för kulturmiljö och fornlämningar.

Länsstyrelsen har också framfört att landskapsbild, fornlämningar och riksintresseområde samspelar med varandra. Landskapsbilden har betydelse för förståelse och upplevelse av kulturmiljöer och fornlämningar. Därav följer även en betydelse för läsbarheten av ett riksintresses kulturhistoriska värden och sammanhang.

Påverkan på kulturmiljövärdena kan bli både långvariga och irreversibla. Utbyggnaden av E4 har redan försämrat riksintressets läsbarhet som en sammanhängande kulturmiljö. Denna befintliga negativa påverkan minskar utrymmet för ytterligare negativ påverkan, på grund av kumulativ påverkan.

Som länsstyrelsen framhållit i tidigare yttranden ska alternativens påverkan på kulturmiljö (riksintressen, fornlämningar och landskapsbild) behandlas i en miljökonsekvensbeskrivning. Påverkan ska beskrivas och den visuella påverkan illustreras. En kulturmiljöanalys kan med fördel ingå. I miljökonsekvensbeskrivningen ska den kumulativa påverkan på riksintressena som ledningen kan medföra beskrivas, framförallt påverkan på riksintresse C36 Vaksala kopplat till den negativa påverkan av E4.

Länsstyrelsen bedömer, utifrån ovanstående kriterier och redovisad påverkan, att projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 26 § MB.

Övriga synpunkter gällande naturmiljö

Längs förordade alternativ finns strandskydds- och biotopskyddsobjekt skyddade enligt 7 kap. MB. I nära anslutning finns även ett Natura 2000 område. Utöver detta finns

2020-12-22

407-9024-2020

fridlysta och rödlistade arter samt flera typer av naturvärdesobjekt identifierade såsom våtmarker, områden utpekade i länets naturvårdsprogram, nyckelbiotoper etc.

Redovisningen i samrådsunderlaget bygger på befintliga underlag. Någon naturvärdesinventering är ännu inte genomförd i fält och projektets förenlighet med artskyddsförordningens bestämmelser är inte fullständigt utredd.

I samrådsunderlaget beskrivs översiktligt åtgärder som kan vidtas för att minska påverkan på naturmiljön.

Länsstyrelsen har under genomförda samråd lämnat synpunkter på viktiga frågor att hantera med avseende på naturmiljö. I samrådsredogörelsen anger Vattenfall att de noterat vilka intressen och synpunkter länsstyrelsen påpekar som viktiga att ta hänsyn till. Inom de framtagna stråken tas sträckningar fram vilka anpassas efter kända natur- och kulturvärden. När en förordad sträckning finns framtagen kommer en naturvärdesinventering att göras. Vidare anges att en miljökonsekvensanalys där hänsynsåtgärder och erforderliga dispenser och tillstånd beskrivs för varje intresse som kan komma att påverkas av den nya ledningen kommer att redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Länsstyrelsen vill påminna om att anpassningar av sträckningen och möjliga skyddsåtgärder ska utredas i första hand. Om dispens avses sökas behöver det framgå av respektive ansökan att det inte finns andra rimliga alternativ. För att dispens ska kunna medges från bestämmelserna i 7 kap. MB (biotopskydd och strandskydd) eller artskyddsförordningen (2007:845) ska särskilda kriterier vara uppfyllda. De framgår av respektive bestämmelse.

Länsstyrelsen gör bedömningen att projektet bör kunna anpassas så att förbudet i artskyddsförordningen inte aktualiseras och att påverkan på skyddade områden och andra områden med höga naturvärden kan begränsas. Bedömningen bygger dock på att detta utreds i detalj under arbetet med miljökonsekvensbeskrivningen. Naturvärdesinventering i fält, inklusive fågelinventering, bedöms som nödvändigt underlag för att kunna göra sådana anpassningar. Underlag från artportalen ska uppdateras för att få med senaste inrapporterade fynd och det är viktigt att ha behörighet att se även sekretessklassade arter.

Miljökonsekvensbeskrivning

Viktiga frågor att utreda i kommande miljökonsekvensbeskrivning är konsekvenser och behov av anpassningar och skyddsåtgärder för:

- Skyddade områden enligt 7 kap. MB (biotopskydd, strandskydd, Natura 2000).
- Fridlysta arter och risk för påverkan på bevarandestatus.
- Områden med höga naturvärden (nyckelbiotoper, våtmarker, ängs- och betesmarker, förekomst av rödlistade arter etc.)

I denna utredning ska även eventuella vägar, uppställnings- och uppläggningsplatser samt andra behov av arbetsområden ingå, om de avses placeras på naturmark.

Se även Länsstyrelsens tidigare yttranden från genomförda samråd (för diarienummer se rubrik ovan) för mer detaljerade synpunkter om vad som är viktigt med avseende på naturmiljön.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut

4(4)

2020-12-22

407-9024-2020

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av tf. chef för plan- och bostadsenheten [redacted] med planhandläggare [redacted] som föredragande. I den slutliga handläggningen har också [redacted], chef för enheten för vatten- och naturtillsyn [redacted] (för [redacted] och [redacted]) och [redacted] medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför nammunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till

Uppsala kommun, [uppsala.kommun@ uppsala.se](mailto: uppsala.kommun@ uppsala.se)